

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
АГЕНЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ОД ЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА И
НУКЛЕАРНУ СИГУРНОСТ СРБИЈЕ**

За период од 01.01.2013. до 31.12.2013. године

Београд, фебруар 2014. године

САДРЖАЈ

1) Увод.....	3
2) Финансирање.....	5
3) Развијање организационог и оперативног функционисања Агенције	6
4) Припрема и доношење подзаконских прописа.....	8
5) Послови у области заштите од зрачења.....	10
6) Послови у области нуклеарне сигурности и управљања радиоактивним отпадом.....	12
7) Активности на пословима ЕУ интеграција и сарадња са Канцеларијом за европске интеграције (КЕИ).....	14
8) Међународна сарадња	15
9) Успостављање услова за спровођење међународних конвенција и уговора	18
10) Остале активности Агенције	19

1) Увод

Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије (у даљем тексту Агенција) основана је Одлуком Владе од 18. децембра 2009. године („Службени гласник РС”, бр. 76/09 и 113/13) на основу одредби из члана 5. Закона о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 93/12), члана 43. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/2005, 71/05- исправка, 101/07,65/08, 16/11, 68/12- одлука УС, 72/12 и 7/14-одлука УС) и члана 9. Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, бр. 18/05 и 81/05).

Агенција је основана ради обезбеђивања услова за квалитетно и ефикасно спровођење мера заштите од јонизујућих зрачења и мера нуклеарне сигурности при обављању радијационих делатности и нуклеарних активности као самостална регулаторна организација која врши јавна овлашћења у складу са законом. На оснивање, правни положај и финансирање Агенције примењују се одредбе закона којим се уређују јавне агенције.

Надлежности Агенције на пословима спровођења мера заштите од јонизујућих зрачења и мера нуклеарне сигурности, односно поверени послови које обавља, утврђене су Законом о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности (члан 6.), а једно од најважнијих овлашћења од значаја за спровођење Закона је доношење подзаконских прописа (правилници, програми, упутства) којима ће се омогућити потпуна примена Закона од стране институција које обављају радијационе и нуклеарне делатности односно послове заштите од зрачења.

Послови Агенције. Агенција је надлежна да:

- 1) доноси подзаконске прописе за спровођење закона којим се уређује заштита од јонизујућих зрачења и нуклеарна сигурност;
- 2) доноси Програм систематског испитивања радиоактивности у животној средини;
- 3) доноси Програм за допунско обучавање и оспособљавање професионално изложених лица и лица одговорних за заштиту од јонизујућих зрачења;

- 4) доноси Програм за правовремену најаву акцидента;
- 5) припрема предлог Програма радијационе сигурности и безбедности, Програма нуклеарне сигурности и безбедности и Програма управљања радиоактивним отпадом;
- 6) припрема предлог Плана за деловање у случају акцидента;
- 7) израђује упутства и процедуре потребне за спровођење мера радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности;
- 8) издаје, продужава и одузима лиценце за обављање радијационе делатности и нуклеарне активности;
- 9) издаје и одузима дозволе за промет радиоактивних и нуклеарних материјала;
- 10) издаје, продужава и одузима решења правним лицима или предузетницима за обављање послова заштите од јонизујућих зрачења, радијационе делатности или нуклеарне активности;
- 11) издаје потврде о евидентирању извора јонизујућих зрачења;
- 12) издаје сертификате одговорним лицима за заштиту од јонизујућих зрачења;
- 13) води регистар пријава и издатих лиценци, дозвола, решења, потврда о евидентирању и сертификата;
- 14) води централне евиденције о нуклеарним објектима, нуклеарним материјалима и радиоактивном отпаду и контрола евиденција које воде корисници;
- 15) формира и одржава базе података (централни регистар) о изворима јонизујућих зрачења и корисницима тих извора, професионално изложеним лицима, као и о другим подацима од значаја за заштиту од јонизујућих зрачења, радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност;
- 16) прати обим и промену нивоа радиоактивности и оцењује њен утицај на становништво и животну средину и с тим у вези налагање спровођења потребних мера и праћење њиховог извршавања;
- 17) објављује годишњи извештај о нивоу излагања становништва јонизујућим зрачењима у Републици Србији;
- 18) врши контролу испуњености услова на основу којих су издате лиценце, дозволе и решења из става 1. подтач. 8), 9) и 10) ове тачке;
- 19) обезбеђује јавност у раду на спровођењу закона и у поступку доношења подзаконских прописа;
- 20) доставља средствима јавног информисања, надлежним државним органима и Међународној агенцији за атомску

- енергију информације од значаја за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност;
- 21) остварује сарадњу са надлежним државним органима из свог делокруга;
 - 22) самостално или у сарадњи са надлежним државним органима остварује сарадњу са Међународном агенцијом за атомску енергију и другим међународним телима и надлежним органима других држава у вези са спровођењем закона;
 - 23) даје мишљење на захтев надлежних државних органа у вези са приступањем међународним конвенцијама и другим споразумима у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности;
 - 24) обавља и друге послове утврђене законом.

Послове под бројем: 1), 2), 3), 4), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16) и 20) Агенција врши као поверене послове.

2) Финансирање

Средства за рад и развој Агенције обезбеђују се из буџета Републике Србије, донација и других прихода и прилога који се остваре према закону.

Законом о буџету Републике Србије за 2013. годину („Службени гласник РС“, број 114/12), Агенцији су опредељена финансијска средства у износу од 72.000.000,00 динара, на разделу 26 - Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине, функција 560 – заштита животне средине неklasификована на другом месту, апропријација 451 – субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама.

Од Међународне агенције за атомску енергију (ИАЕА), на име учешћа у трошковима организације и одржавања регионалних семинара и радионица, Агенцији је дозначено 482.134,99 динара.

Агенција у 2013. години није остварила сопствене приходе, у складу са изменама и допунама Закона о заштити од јонизујућих зрачења и нуклеарној сигурности Србије („Службени гласник РС“, број 93/12).

У области финансија у 2013. години извршени су редовни послови израде:

1. Финансијског плана за 2013. годину, на који је Влада дала сагласност
2. Завршног рачуна за 2012.годину
3. Финансијског извештаја за 2012. годину, уз сагласност Владе
4. Измене и допуне Финансијског плана за 2013. годину (мај 2013.), уз сагласност Владе
5. Измене и допуне финансијског плана за 2013. годину (новембар), уз сагласност Владе
6. Плана набавки за 2013. годину
7. Измене и допуне плана набавки за 2013. годину(јули 2013.)
8. Измене и допуне плана набавки за 2013. годину(децембар 2013.)

У 2013. години Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије спровела је једну велику јавну набавку (набавку услуга испитивања радиоактивности у животној средини- мониторинг), за период 01.09.-31.12.2013.године, као и једну јавну набавку мале вредности (набавку рачунарске опреме за потребе Агенције).

3) Развијање организационог и оперативног функционисања Агенције

Током 2013. године настављено је обезбеђивање услова за развијање оперативног функционисања Агенције у складу са расположивим финансијским средствима. Агенцији је одобрено 35 запослених, а на дан 31.12.2013. године је имала укупно 24 запослена (22 на неодређено време, један на одређено време до повратка запослене са породилског одсуства и један на одређено време по посебној одлуци Владе).

У току 2013. године одржано је 9 седница Управног одбора Агенције (у даљем тексту: УО) и то:

- 1) I седница УО одржана је 10.01.2013. године.
 - усвојен је Финансијски план Агенције за 2013. годину
 - усвојен је Програм рада Агенције за 2013. годину
 - припрема нацрта пет Уредби које доноси Влада РС у складу са Законом о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности
 - планира се спровођење Систематског испитивања радиоактивности животне средине за 2013. годину.
- 2) II седница УО одржана је 27.02.2013. године
 - упознавање са завршним рачуном

- усвајање финансијског извештаја за 2012. годину
 - Годишњи извештај о раду за 2012. годину
 - Извршена је верификација чланова Комисије за деловање у случају акцидента и мониторинг радиоактивности
- 3) III седница УО одржана је електронским путем 19.03.2013. године.
- Усвојен је План набавки за 2013. годину
- 4) IV седница УО одржана је електронским путем 19.04.2013. године.
- Усвојена је Одлука о изменама и допунама Финансијског плана за 2013. годину
- 5) V седница УО одржана је електронским путем 14.05.2013. године.
- Повећање основице за обрачун зарада
 - Извршена је промена члана Комисије за деловање услучају акцидента и мониторинг радиоактивности
- 6) VI седница УО одржана је 08.07.2013. године
- Усвојен је предлог за разрешење и именовање в.д. директора Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије
 - Усвојен је План јавних набавки за 2013. годину у складу са Изменама и допунама финансијског плана за 2013. годину.
- 7) VII седница УО одржана је 27.09.2013. године
- Донет је Правилник о допуни правилника о границама садржаја радионуклида у води за пиће, животним намирницама, сточној храни, лековима, предметима опште употребе, грађевинском материјалу и другој роби која се ставља у промет
- 8) VIII седница УО одржана је 05.11.2013. године.
- Донета је одлука о утврђивању предлога Програма нуклеарне сигурности и безбедности
 - Донета је Одлука о подношењу иницијативе за измене и допуне Одлуке о оснивању Агенције
 - Донета је Одлука о усвајању Правилника о изменама и допунама правилника о раду Агенције
 - Донета је одлука о измени и допуни Финансијског плана Агенције за 2013. годину
 - Информација о организацији састанака националних координатора за везу са МААЕ
 - Информација о припремама за доношења новог Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Агенцији.
 - Поднета је информација о спроведеним поступцима јавних набавки у Агенцији
 - Усвојена је Одлука о измени основице за обрачун зараде

- 9) IX седница УО одржана је електронским путем 05.12.2013. године.
- Измене и допуне плана набавки за 2013. годину (на основу Измена и допуна финансијског плана за 2013. годину због набавке рачунарске опреме за потребе новозапослених у Агенцији).

4) Припрема и доношење подзаконских прописа

Припрема нацрта подзаконских прописа у складу са Законом о заштити од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност је обављана континуално током 2013. године у оквиру редовних активности Агенције која координира и у потпуности спроводи јавност у процесу рада на прописима, позивајући на сарадњу стручне установе и оператере чија делатност обухвата заштиту од јонизујућих зрачења, радијационе и нуклеарне делатности и активности. Сви предлози нацрта прописа су били доступни и широј јавности путем организовања јавних расправа и састанака као и постављањем на сајт Агенције, који се редовно ажурира.

У 2013. години, за спровођење Закона о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности („Службени гласник РС”, број 36/09) Агенција је донела:

- Правилник о допуни правилника о границама садржаја радионуклида у води за пиће, животним намирницама, сточној храни, лековима, предметима опште употребе, грађевинском материјалу и другој роби која се ставља у промет, („Службени гласник РС“, бр. 86/ 11, 97/13)

Током 2013. године, Агенција је у сарадњи са мултиресорним комисијама у којима учествују експерти из области заштите од јонизујућих зрачења и нуклеарне сигурности и безбедности, представници државних и стручних институција, и то:

- 1) Комисијом за нуклеарну сигурност и безбедност;
- 2) Комисијом за радијациону сигурност и безбедност;
- 3) Комисијом за управљање радиоактивним отпадом;
- 4) Комисијом за деловање у случају акцидента и мониторинг радиоактивности,

радила на припреми нацрта Програма нуклеарне сигурности и безбедности; Програма радијационе сигурности и безбедности;

Програма управљања радиоактивним отпадом (РАО); Уредбе о мерама безбедности нуклеарних објеката и нуклеарних материјала и Плана за деловање у случају акцидента, којима се одређују дугорочни и средњерочни планови и циљеви државе у вези са заштитом од јонизујућих зрачења, нуклеарним активностима и управљањем РАО као и системом контроле и физичке заштите нуклеарних објеката и нуклеарних материјала.

1. Завршен је текст предлога Уредбе о утврђивању Програма нуклеарне сигурности и безбедности и документ је послат на мишљења надлежним министарствима и Секретаријату за законодавство.
2. Урађен је предлог нацрта Програма радијационе сигурности и безбедности - стручни део и планира се оснивање радне групе која ће радити на даљем усаглашавању.
3. Завршен је текст предлога Уредбе о утврђивању Програма управљања радиоактивним отпадом. Израђен је текст предлога Одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину Програма који је послат на мишљења надлежним министарствима и Секретаријату за законодавство. До краја године добијена су позитивна мишљења од Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине и од Министарства просвете, науке и технолошког развоја.
4. Завршен је текст Предлога Уредбе о мерама безбедности нуклеарних објеката и нуклеарних материјала и документ је послат на мишљења надлежним министарствима и Секретаријату за законодавство.
5. Рађено је на даљем усаглашавању нацрта Уредбе о утврђивању плана за деловање у случају акцидента. У марту 2013. године одржан је један састанак Комисије за мониторинг радиоактивности и деловање у случају акцидента као и више билатералних састанака са представницима Министарства унутрашњих послова - Сектора за ванредне ситуације, у оквиру израде Плана за деловање у случају акцидента и усаглашавања заједничких активности на којима је договорено обједињавање система информисања и обавештавања у оквиру Центра за обавештавање МУП РС.

Урађена је стручна редактура превода Закона о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности („Службени гласник РС“, број

36/09) и подзаконских аката на енглески језик, ради њихове ревизије у циљу даљег усклађивања са ЕУ *acquis* и међународним конвенцијама чија се ратификација планира у наредном периоду.

5) Послови лиценцирања и спровођења мера заштите од зрачења

Укупан број издатих докумената по захтеву странака, везано за послове издавања лиценци за обављање радијационе делатности и промет извора јонизујућих зрачења током 2013. године био је 1191. Током 2013. године издато је 5 овлашћења за вршење послова заштите од јонизујућих зрачења, 166 лиценци, 12 измена лиценци, 32 одбијена захтева за лиценце, 437 решења за коришћење извора јонизујућих зрачења, 27 измена решења, 5 решења о стављању ван снаге, 10 потврда о евидентирању извора јонизујућих зрачења, 66 сагласности на пројекат мера радијационе сигурности и безбедности, 262 дозволе за промет извора јонизујућих зрачења, 12 сертификата за лица одговорна за заштиту од зрачења и 184 мишљења за промет делова тарифног броја 9022 9000.

Обављен је већи број посета у циљу контроле испуњености услова одређених лиценцом за промет уређаја, извора јонизујућих зрачења са складиштењем затим медицинским установама-корисницима извора јонизујућих зрачења у вези са спровођењем мера заштите од јонизујућих зрачења и имплементације прописа као и састанака и стручних консултација у вези са процедурама везаним за увоз радиоактивног материјала.

У јулу 2013. године је објављен јавни позив за прикупљање понуда за услуге систематског испитивања радиоактивности у животној средини Републике Србије. Поступак отварања понуда за јавну набавку је спроведен је у августу 2013. године. Програм систематског испитивања радиоактивности у животној средини обухвата период септембар-децембар 2013.године.

Започето је прилагођавање Regulatory Authority Information System (RAIS) интерном систему евидентирања свих послова у надлежности Агенције.

Због уочених потешкоћа у примени Правилника о контроли радиоактивности роба при увозу, извозу и транзиту („Сл. гласник РС“, бр. 44/11) започет је рад на измени правилника и одржано више састанака са представницима Министарства финансија – Управа царина, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде у чијем саставу су гранична ветеринарска и гранична фитосанитарна инспекција и Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине у чијем саставу је инспекција за заштиту од јонизујућег зрачења и припремљен је Нацрт за измену правилника.

Током 2013. године урађено је осам процена угрожености здравља људи и животне средине за правна лица која раде са материјалима са повећаним садржајем природних радионуклида и евиденција о количини увезеног вештачког ђубрива на основу достављених података од произвођача и увозника вештачких ђубрива.

У периоду новембар-децембар за потребе поступка декомисије предузећа „Еликсир - Зорка“ одржано је неколико састанака са представницима овог предузећа и сачињено упутство за поступак декомисије бивше фабрике фосфорне киселине у Шапцу како би се решио проблем историјског наслеђа велике количине отпадног материјала који је у процесу производње фосфорне киселине контаминиран радијумом и другим природним радионуклидима.

У септембру 2013. године у Београду, представници Агенције су учествовали у Командно-симулационој вежби одговора на ванредне ситуације, на републичком нивоу, у организацији СВС МУП РС и Инжењеријског корпуса војске УСА (*US Corps of Engineers*).

У октобру 2013. године представници Агенције су учествовали у вежби МААЕ у вези деловања у случају акцидента, а у оквиру Јединственог система за размену информација у случају акцидент (USIE) која је спроведена електронским путем.

б) Послови у области нуклеарне сигурности и управљања радиоактивним отпадом

Јавном предузећу „Нуклеарни објекти Србије“ је 12. априла 2013. године издата допуна Лиценце за обављање нуклеарне активности –

управљање радиоактивним отпадом и то за коришћење дела хангара X0 као спремишта за радиоактивни отпад.

Јавном предузећу „Нуклеарни објекти Србије“ је 20.08.2013. године. издато Решење о дозволи за отварање хангара X1 током посете понуђача на тендеру МААЕ за обављање активности по пројекту SRB/3/004.

Јавном предузећу „Нуклеарни објекти Србије“ је 25.11.2013. године издато Решење о дозволи за отварање врата хангара X1 ради фотографисања током инспекције нуклеарних материјала од стране инспектора МААЕ.

Током 2013. године оквиру урађена је прва верзија документа Упутства о примени система за обрачун и контролу нуклеарног материјала (у складу са препоруком 2009/120/ЕУРАТОМ).

У 2013. години у оквиру пројекта МААЕ RER/9/104 завршене су све процедуре за: преглед документације, издавање лиценце за обављање нуклеарне активности, управљање документима и чување записа и евиденцију на српском и енглеском језику.

У сарадњи са Министарством енергетике, развоја и заштите животне средине, Сектор за контролу и надзор, покренута је иницијатива за израду „Процедуре за деловање у случају проналажења радиоактивног материјала“.

На захтев Министарства унутрашњих послова – Сектор за ванредне ситуације које је надлежно за израду документа под називом „Процена угрожености од елементарних непогода и других несрећа“ – достављен је део документа тј. поглавље које се односи на нуклеарне и радијационе објекте у Републици Србији.

Такође за потребе реализације националног пројекта МААЕ SRB/3/004 *Safely Managing Waste, Sealed Sources, Decommissioning and Site Remediation Activities at the Vinca Institute* израђен је документ „Програм тражења и збрињавања напуштених извора зрачења у Републици Србији“.

Извршен је преглед документа „Пројекат декомисије објекта старог погона фосфорне киселине“ који је поднело Предузеће за производњу минералних ђубрива „Еликсир Зорка“.

У оквиру активности везано за сигурност и безбедност нуклеарних објеката и нуклеарних материјала дана 05.12.2013. године обављена је редовна годишња *Safeguards* инспекција која подразумева попис материјала у ИНН „Винча“ и ЈП „Нуклеарни објекти Србије“.

У јануару 2013. године сарадници Агенције су учествовали на састанку *SRB-IAEA-EC Meeting on New EC Contribution Agreement for IPA 2009 & 2010*, одржаном у Бечу у организацији МААЕ на коме је разматрана разрада пројеката у оквиру IPA2009-2010, и у том контексту и статус реализације актуелног пројекта SRB/3/004 у оквиру IPA2008 и предложене конкретне мере које треба да доведу до ефикасне реализације започетих активности на овом пројекту, чија имплементација касни. Потписивањем споразума о реализацији пројеката у оквиру IPA 2009-2010 између МААЕ и ЕК, који имају за циљ побољшање стања у области радијационе и нуклеарне сигурности у Републици Србији, омогућиће се реализација активности формирања националних регистара, проналажења изгубљених извора и др. радиоактивног материјала, као и санирање стања базена за исслужено гориво и танкова за течни отпад на локацији Винча.

У августу 2013. године МААЕ је организовала дводневну посету потенцијалних понуђача на тендеру МААЕ за обављање активности по пројекту SRB3004. Током посете, потенцијални понуђачи имали су увид у статус објеката на локацији Винча као и информацију о расположивим ресурсима у ЈП „Нуклеарни објекти Србије“ и ИНН „Винча“ и поступку и начину лиценцирања у Републици Србији.

У новембру 2013. године, на позив директора Департмана техничке сарадње за регион Европе МААЕ, Манасе Петера Салеме, представници Агенције, ЈП „Нуклеарни објекти Србије“ и ИНН „Винча“ су учествовали на састанку везаном за завршетак документа *Draft Statement of Work (SoW) for contracting waste management tasks at Vinca Site in Serbia* који је финализован и потписан последњег дана скупа што је био предуслов за отпочињање процедуре за расписивање тендера.

У децембру 2013. године у Агенцији је обављена експертска мисија МААЕ са циљем прегледа „Програма тражења и збрињавања напуштених извора јонизујућег зрачења“.

7) Активности на пословима ЕУ интеграција и сарадња са Канцеларијом за европске интеграције (КЕИ)

У оквиру активности везано за послове европских интеграција РС у ЕУ, Агенција је именовала своје представнике за рад у оквиру три преговарачке групе: **Преговарачке групе за енергетику-15, Преговарачке групе наука и истраживање-25 и Преговарачке групе Заштита потрошача и заштита здравља-28.**

Током 2013. године представници Агенције су учествовали на семинарима који је организовала КЕИ на тему предстојећих преговора у поглављима 5,6,7,8,16, 28, 14,15,21и 22.

Такође, током 2013. године именовани представници Агенције су учествовали на првом састанку Подгрупе 28 одржаном 3. децембра 2013. године, у Канцеларији за европске интеграције након чега је координаторима ПГ 28 достављен ревидирани преглед табела надлежности као и табеларни извештај о стању у области у оквиру поглавља 28.

У оквиру редовних активности везано за сарадњу Агенције и КЕИ, Агенција је током 2013. године редовно достављала месечне информације о напретку на пољу европских интеграција и кварталне извештаје о испуњавању препорука ЕК садржаних у Годишњем извештају о напретку РС у процесу европских интеграција за 2012. годину.

У октобру 2013. године представници Агенције су учествовали на семинару *Стручна редактура у теорији и пракси*, у организацији Канцеларији за европске интеграције

Током 2013. године Агенција је учествовала у праћењу реализације *Хоризонталног програма у области нуклеарне сигурности и заштите од јонизујућег зрачења у оквиру ИПА компоненте – Изградња институција за 2008. годину.*

У 2013. године Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине је достављено *Стручно мишљење на измену и допуну реализације Хоризонталног програма у области нуклеарне сигурности и заштите од јонизујућег зрачења у оквиру ИПА компоненте – Изградња институција за 2009. и измене за 2011. годину.*

У 2013. години остваривана је сарадња на активностима као и праћење активности у оквиру међународних пројеката финансираних из вишекорисничких ИПА фондова Европске комисије, који се реализују у сарадњи са МААЕ и чији су корисници Агенција, ЈП „Нуклеарни објекти Србије“ и Институт за нуклеарне науке „Винча“. Одржана су три радна састанка током 2013. године (два у Бечу и један у Београду) са темом реализације ИПА2008 и ИПА2009 пројеката из Хоризонталног програма у области нуклеарне сигурности и заштите од јонизујућих зрачења у оквиру ИПА компоненте.

8) Међународна сарадња

Техничка сарадња Републике Србије са МААЕ се одвијала директно и у сарадњи са Министарством спољних послова и другим ресорним органима.

Током 2013. године реализовала су се укупно 4 национална пројекта у Републици Србији:

- SRB/3/004 *Safely Managing Waste, Sealed Sources, Decommissioning and Site Remediation Activities at the Vinca Institute*; национални координатори: Јавно предузеће Нуклеарни објекти Србије и Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије, Београд
- SRB/6/007 *Upgrading the Radiotherapy 3D Treatment Planning System to Improve the Quality of Cancer Care*; национални координатор пројекта: Институт за онкологију и радиологију Србије, Београд
- SRB/6/008 *Strengthening 3D Conformal Therapy to Achieve Minimum Requirements for Safe and Effective Radiotherapy, Phase II*; национални координатор: Институт за онкологију Војводине, Сремска Каменица
- SRB/9/001 *Establishing a National Registry of Nuclear Materials, Radioactive Sources, Wastes and Exposures and Strengthening Other Relevant Functions of the Regulatory Body*; национални

координатор: Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије, Београд

и 32 регионална пројекта у којима државни органи и институције/организације Р. Србије узимају учешће углавном кроз обуке, набавку опреме, експертизе и учешћа на стручним састанцима, семинарима и другим међународним скуповима. Остварено је и учешће у интеррегионалним пројектима од интереса (INT/9/174 *Connecting Networks for Enhanced Communication and Training*, INT/9/175 *Promoting safe and efficient clean-up of radioactively contaminated facilities and sites* и INT/6/056 *Supporting Quality Management Audits in Nuclear Medicine Practices - QUANUM*).

Током пројектног циклуса, у сарадњи са националним координаторима пројеката, Агенција је пратила реализацију свих пројеката из Програма техничке сарадње МААЕ у које је Србија укључена.

У 2013. години је завршено програмирање 3 пројектна концепта за националне пројекте у наредном циклусу за период 2014 - 2015:

- SRB6009 *Improving equipment and clinical methods of brachytherapy in Serbia*, национални координатор: Институт за онкологију и радиологију Србије, Београд
- SRB9002 *Safely Managing Waste and Spent Sealed Sources, Establishment of Registries and Decommissioning Activities in the Public Company Nuclear Facilities of Serbia*, национални координатори: Јавно предузеће Нуклеарни објекти Србије, Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије, Институт за нуклеарне науке „Винча“, Београд
- SRB9003 *Enhancement of the Regulatory Infrastructure and Legislative System*, национални координатор: Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије, Београд

Током 2013. године реализован је низ активности које се односе на програмирање и усвајање Регионалног програма за регион Европе. Одобрено је укупно 32 регионална пројекта, од тога 2 за праћење и допуну програма. Република Србија узеће учешће у укупно 21 регионалном пројекту у наредном циклусу.

У 2013. години Агенција је организовала неколико радионица, семинара и скупова.

У оквиру пројекта МААЕ RER/9/118, “*Strengthening and Harmonizing National Capabilities for Response to Nuclear and Radiological Emergencies*“ у периоду од 02-05. априла 2013. године, у Београду одржана је **Радионица о примени биодозиметрије у случају радијационог акцидента** (енг. *Regional Workshop on Applications of Biodosimetry in Case of a Radiation Emergency*).

У периоду од 16-17. јула 2013. године у Београду одржан је **Национални семинар о подизању свести у области нуклеарне безбедности** (енг. *Nuclear Security Awareness Workshop*) намењен представницима државних органа и других институција и изради Националног плана подршке нуклеарној безбедности. Семинару су поред учесника из Агенције присуствовали 21 представник министарстава и др. државних органа, као и представници МААЕ.

У периоду од 14–18. октобра 2013. године, у Београду је одржан **Семинар о радиолошкој процени утицаја испуштања радиоактивних материја у околину** (енг. *Regional Workshop on Radiological Impact Assessment of Radioactive Discharges to the Environment*) у оквиру пројекта МААЕ RER/9/117 - Унапређење националне способности за контролу изложености становништва (енг. *Upgrading National Capabilities for Controlling Public Exposure*) у Београду. Семинару је присуствовало 72 учесника, међу којима и наши стручњаци из националних института и организација овлашћених за обављање послова заштите од јонизујућих зрачења као и 37 представника из 30 земаља, ангажованих од стране МААЕ.

У периоду од 14-15. новембра 2013. године у Београду је одржан **Састанак националних координатора за везу са МААЕ региона Европе** (енг. *Europe Region National Liaison Officers Meeting*), у оквиру регионалног пројекта МААЕ RER/0/036-Подршка прегледу и планирању програма (енг. *Supporting Programme Review and Planning*). Састанку је присуствовало 35 националних координатора и помоћника за везу са МААЕ из 32 земље региона.

У Бечу од 16-20. септембра 2013. године одржано 57. заседање Генералне конференције МААЕ, на коме је учествовало преко 3000 делегата из укупно 159 држава-чланица. У генералној дебати је учествовало 117 говорника, укључујући и Републику Србију. Пет представника Агенције били су у саставу делегације Р. Србије и узели

учешћа на овом заседању на основу чега је припремљен је Извештај са 57. заседања Генералне конференције МААЕ.

Током 2013. године настављени су већ успостављени контакти и започети нови радни преговори са регионалним телима из области радијационе и нуклеарне сигурности у региону (Мађарска, Бугарска, Словенија, Румунија, Босна и Херцеговина и Македонија) а у вези закључивања билатералних споразума о раној размени информација у случају радиолошког или нуклеарног акцидента. Све партнерске стране поменутих земаља су изразиле интерес да се сарадња и формализује путем утврђивања међународно-правног оквира. Завршене су радне верзије споразума са Мађарском и Босном и Херцеговином.

Агенцију за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије у новембру 2013. године посетили су представници регулаторног тела БиХ у циљу јачања регионалне регулаторне сарадње.

Организоване су обуке сарадника Агенције у оквиру пројеката МААЕ везаним за унапређење рада Агенције.

9) Успостављање услова за спровођење међународних конвенција и уговора

У оквиру активности на припреми за ратификацију Додатног протокола уз Споразум о примени гаранција о неширењу нуклеарног наоружања у Агенцији је формиран радни тим који се бави имплементацијом и припремом државе за ратификацију Додатног протокола (ДП) уз Споразум о гаранцијама у вези са Уговором о неширењу нуклеарног оружја. Током 2013. године су израђене брошуре и информације о ДП за различите групе институција/фирми, израђен је и постављен на интернет веб сајт који се искључиво односи на ДП и који је повезан са сајтом МААЕ, израђен сет тематских презентација о ДП на српском језику и обучена група предавача. Делимично је спроведен план комуникације са релевантним институцијама у земљи.

Агенција је у сарадњи са Департманом за енергију САД а у 2013. години организовала у Београду, у периоду од 20-21. новембра 2013. године, два једнодневна семинара на тему *Упознавање са Додатним протоколом уз Споразум о примени гаранција*, један за произвођаче, увознике и извознике робе а други за универзитете и научно-

истраживачке институције. Семинару за произвођаче, увознике и извознике робе је, поред Агенције (у својству организатора и предавача), представника министарстава и Привредне коморе Србије, присуствовало 12 представника индустрије. Семинару који је организован за универзитете и научно-истраживачке институције поред организатора, представника министарстава, присуствовало је 20 представника универзитета и научно-истраживачких институција. Дана 22. новембра 2013. године представници Департмана за енергију извршили су обуку запослених у Агенцији на тему претраживања јавно доступних извора информација од значаја за примену и пријављивање активности по ДП (енг. *Open-Source Information*).

Агенција је у 2013. години била ангажована на извештавању о реализацији Националног акционог плана (НАП) за примену Резолуције СБУН 1540 преко свог представника у мултиресорној радној групи и учествовала на регионалном семинару за примену Резолуције 1540, у организацији МСП, ОЕБС и УН Канцеларије за разоружање.

Пријем и праћење редовне посете тима инспекцијског надзора МААЕ (Safeguards) према међународним ратификованим уговорима реализован је у децембру 2013. године.

У 2012. години Агенција је иницирала и припремила материјал потребан за спровођење процедуре за приступање Р. Србије Конвенцији о нуклеарној сигурности и, покрећући ову иницијативу септембра 2012. године, упутила га ресорном министарству на даљу процедуру према Министарству спољних послова, Влади и Скупштини ради потврђивања.

10) Остале активности Агенције

Запослени су активно учествовали на радним састанцима, обукама и скуповима везаним за унапређење рада Агенције:

- учешће на редовном, *57. заседању Генералне конференције МААЕ*, Беч, Аустрија, 16-20. септембар 2013. године у оквиру делегације Републике Србије
- *Regional Meeting for Sharing Experience and Lessons Learned in Implementing the Code of Conduct on the Safety and Security of Radioactive Sources*, Тирана, Албанија, 25-29. март 2013. године

- *International Conference on Nuclear Security: Enhancing Global Efforts*, Беч, Аустрија, 1-5. јули 2013. године
- *Симпозијум Друштва за заштиту од зрачења Србије и Црне Горе*, Врњачка Бања, 02-04. октобар 2013. године
- *International Conference “Illicit Trafficking Issues in the Black Sea Region”*, Чисинау, Молдавија, 07-08. новембар 2013. године
- *Regional Meeting on Progress and Feedback of IAEA School of Drafting Regulations*, МААЕ, Беч, Аустрија, 25-29 новембар 2013. године
- *Procedures Development Workshop*, Варшава, Пољска, 15-18. јануар 2013. године
- *3rd Nuclear Security Guidance Committee meeting*, МААЕ, Беч, Аустрија, 13-17. мај 2013. године
- *Nuclear Security Awareness Workshop*, Београд, 16-18. јули 2013. године
- *4th Nuclear Security Guidance Committee meeting*, МААЕ, Беч, Аустрија, 28-31. октобар 2013. године
- *Додатни протокол - семинари*, Београд, 20-21. новембар 2013. године
- *Семинар о извозу, увозу и транзиту наоружања, војне опреме и робе двоструке намене*, Београд, 06. децембар 2013. године
- *Regional Workshop on Technology and Safety Aspects & Application of Waste Acceptance Criteria for Storage of Radioactive Waste*, Истанбул, Турска, 25-29. март 2013. године
- *Interregional Training Course on Nuclear Facility Decommissioning and Environmental Remediation Skills*, Аргон, САД, 08-19 април 2013. године
- *International Workshop on Nuclear Security Culture*, 8-10 октобар 2013, Хелсинки, Финска
- *International Training Course on the Physical Protection of Nuclear Material and Nuclear Facilities*, Албукерки, САД, 20. октобар -08. новембар 2013. године
- *Workshop on RWM Financing Schemes, Infrastructure Planning/Building for RE/SFW Management And Strategy Implementation*, Беч, Аустрија, 02-06. децембар 2013. године
- *Међународна конференција о безбедности и заштити радиоактивних извора*, Абу Даби, Уједињени арапски емирати, 26. октобра - 01. новембра 2013. године

- *Interregional Workshop on Environmental Remediation, "Promoting Safe and Efficient Clean up of Radioactively Contaminated Facilities and Sites, Poços de Caldas, Бразил, 08.-17.марта 2013. године*
- *Workshop on Safety Culture and Self-Assessment for the Senior Management of the Regulatory Body, Љубљана, Словенија, 04- 08. новембар 2013.године*
- *"EURDEP" workshop – project P2012019403, EURDEP-ECURIE Working Group (EEWG), Арона, Италија, 25-27. март 2013.године*
- *Радионица Националног тима за израду Националног акционог плана за хемијске, биолошке, радиолошке и нуклеарне удесе, Београд, 06-07. новембар 2013.године*

У Београду, 27.02.2014. године

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ
ОДБОРА

Др Владимир Удовичић